

From: "[REDACTED]" <[REDACTED]>
Sent: vrijdag 12 juli 2024 12:15
To: "[REDACTED]" <[REDACTED]>; "[REDACTED]" <[REDACTED]>
Cc: "[REDACTED]" <[REDACTED]>
Subject: PFAS Valkenburg: update & concept woordvoeringslijn
Attachments: Voorbereiding woordvoeringslijn v07.docx

Hey [REDACTED] en [REDACTED],

Jullie kennen elkaar wellicht nog niet. [REDACTED] is comm.adviseur voor de gemeente Katwijk en [REDACTED] voor Rijnland, beiden ook voor het PFAS dossier.

Even een update mbt tot de stand van zaken en een concept woordvoeringslijn zoals we die graag met jullie willen afstemmen. Wat is er extra gebeurd sinds [REDACTED] en ik hiervoor voor haar vakantie contact hadden? In een notendop (volledige timeline in het Word document):

- Er is een RVB PFAS-team opgesteld (hier ben ik ook aan toegevoegd).
- Er zijn externe deskundigen (Arcadis) aan het team toegevoegd die specifieke PFAS expertise hebben.
- Er zijn aanvullende metingen gedaan op meerdere locatie op het RVB terrein en er net buiten (in het boezemwater).
- De resultaten van die metingen zijn bekend en zijn in lijn met de eerste signaalmeting. De resultaten zijn niet acuut zorgwekkend.
- Er wordt op dit moment een monitoringsplan opgesteld (wanneer, hoe, wat waar te bemeten) om gedurende een jaar inzicht te krijgen in het grondwater-systeem van de locatie.

Zoals eerder besproken zouden we graag ergens in juli in onderlinge afstemming naar buiten gaan en het initiatief houden (er schijnen al bewonersvragen bij de gemeente Katwijk binnengekomen te zijn). Laten we kijken wie wat met wie communiceert en in welke volgorde. Hiervoor heb ik de communicatielijst die ik al met [REDACTED] in een eerste versie in voorbereiding had verder uitgewerkt en intern gevalideerd, zie bijgevoegd document.

Hebben jullie begin volgende week even een moment om hierover (online) kort te overleggen?

Thnx!

[REDACTED]
Senior Communicatieadviseur Valkenhorst

Rijksvastgoedbedrijf / Ministerie van BZK

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@rijksoverheid.nl](mailto:[REDACTED]@rijksoverheid.nl)>

[REDACTED]

m: +31 6 [REDACTED]

Wat doen we op voormalig vliegveld Valkenburg aan PFAS?

In een recente uitzending van tv-programma Pointer werd aandacht besteed aan de PFAS-opgave voor oude defensie terreinen. Hoewel voormalig vliegveld Valkenburg niet in de uitzending werd genoemd, hebben we natuurlijk ook daar een PFAS-opgave. Hoe gaan we in Katwijk om met PFAS zodat we de gezondheid en veiligheid nu, morgen en in de toekomst veilig kunnen stellen?

PFAS op Valkenburg niets nieuws

- Voormalig vliegveld Valkenburg is een gebied met defensiehistorie, het vliegveld is al jaren dicht. In de defensietijd zijn PFAS-verontreinigingen ontstaan, door blusoefeningen op het terrein. Ook op Valkenburg.
- Bij de overdracht van het voormalige Defensie terrein in 2010 door Domeinen aan het Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf (RVOB, de rechtsvoorganger van het huidige Rijksvastgoedbedrijf) was PFAS nog niet geïdentificeerd als schadelijke stof.
- Toen in 2018 PFAS (inter)nationaal bekendheid kreeg is ook op Valkenburg onderzoek gedaan naar mogelijke PFAS-verontreinigingen, deze bleken er te zijn.
- De locaties van deze zogeheten PFAS-spots zijn goed in beeld. De spots zijn inderdaad te koppelen aan de plekken waar vroeger blusoefeningen werden gehouden. De laatste blusoefening was waarschijnlijk in 2005, al bijna 20 jaar geleden. Er zijn geen nieuwe PFAS-bronnen op het terrein.
- Afgelopen mei is er door Rijnland in het oppervlaktewater bij het gemaal Valkenburg een verhoogde PFAS-concentratie gemeten.

Verhoogde PFAS-concentratie in oppervlaktewater

- *Wat is er gebeurd?* In mei van dit jaar is bij een periodieke controle door Rijnland een hogere PFAS-waarde in het oppervlaktewater gemeten. PFAS-waarden in de grond waren bekend, maar dit is de eerste keer dat ook een verhoging in het oppervlaktewater is geconstateerd.
- *Waar is de meting gedaan?* Bij gemaal Valkenburg (het eindgemaal van de polder voormalig vliegveld Valkenburg), in het oppervlaktewater aan de polderkant (de lage kant) van het gemaal.

- *Hoe hoog is de meting?* Rijnland heeft een PFOS-waarde van 72 ng/l gemeten, voor de PFAS-verontreinigingen is PFOS de “beste” indicator en goed te meten waarde. De waarde ligt onder de grenswaarde (nog niet formeel vastgesteld) van zwemwater, hiermee voor Rijnland geen reden voor acuut optreden er is immers geen (of heel beperkt) gevaar voor de volksgezondheid.
- *Wat heeft de hogere meting kunnen veroorzaken?* Het gaat heel waarschijnlijk om de verspreiding van de bekende PFAS-verontreinigingen,
- *Waar komt het PFAS vandaan ?* PFAS is als brandvertragend middel aan bluswater toegevoegd en vrijgekomen bij blusoefeningen die regelmatig als onderdeel van het een operationeel vliegveld uitgevoerd werden (tussen 1970 en 2000). De PFAS-spots op de locatie zijn geen verrassing. Maar zijn helaas een ‘erfenis’ uit het defensietijdperk. Toen was PFAS nog niet bekend en werd er gewoon met het best beschikbare blusmiddel gewerkt. De spots zijn al zo’n 10 jaar geleden gelokaliseerd o.b.v. milieukundige bodemonderzoek en aanvullende grondwateranalyses.

Wat is er al gedaan en wat gaat er nog gebeuren?

- Na de meting in mei is door Rijnland melding gedaan bij het Rijksvastgoedbedrijf. Die heeft op haar beurt de gemeente Katwijk geïnformeerd.
- In juni is een PFAS-team geformeerd en zijn extern PFAS-deskundigen aan het PFAS-team toegevoegd om zo goed en zo snel mogelijk de juiste stappen te nemen.
- Het PFAS-team heeft in overleg met Rijnland een aantal aanvullende metingen uitgezet. Deze metingen zijn eind juni gedaan op meerdere zorgvuldige gekozen locaties. Op het terrein van het voormalige vliegveld Valkenburg (in het polderwater), maar ook er net buiten (in het boezemwater). Zowel grondwater als oppervlaktewater worden bemeten. Zo wordt er gewerkt aan meer inzicht krijgen in het grondwatersysteem op de locatie.
- Medio juli zijn de resultaten van de aanvullende metingen door het PFAS-team Rijksvastgoedbedrijf gedeeld met bevoegd gezag (Rijnland en gemeente Katwijk). De uitkomsten zijn in dezelfde concentratie als de eerste meting van Rijnland. Binnen de contouren van het voormalige vliegveld Valkenburg zijn waarden gemeten van PFOS 50 – 150 ng/l in de watergangen dichtst bij de PFAS-spots en een waarde van 51 ng/l bij het gemaal Valkenburg. In de boezem zijn waarden gemeten van 26 en 27 ng/l, ruim ónder de normen voor zwemwater.
- Op basis van deze voorlopige uitkomsten gaat het PFAS-team, samen met Rijnland, een monitoringsplan opstellen. In dit plan wordt vastgelegd hoe vaak en op welke plekken welke metingen worden gedaan. Zo kunnen we de PFAS-verontreinigingen nu en in de toekomst goed in beeld houden.

- Bruikbare conclusies over het watersysteem zijn pas te verwachten als het monitoringsplan een jaar in werking is. Dan is er meer zicht op de invloed van seizoenen, waterstanden, weersomstandigheden en andere variabelen.

Wat betekent dit?

- *Voor inwoners van Katwijk en wandelaars in het gebied.* Voor u verandert er niets. De strengste PFAS-normen in Nederland gelden voor viswater en drinkwater. De strengste norm daarna is die voor zwemwater; de gemeten waarde bij Valkenburg valt binnen deze norm. Inwoners van Katwijk, wandelaars in het gebied en zelfs waterrecreanten hoeven zich dus geen zorgen te maken.
- *Voor tuinders en pachters van de volkstuinen rondom het voormalig vliegveld Valkenburg:* ook voor u verandert er niets. Wél zal de gemeente u periodiek op de hoogte houden van de uitkomsten van het monitoringsplan.

Gezond en veilig wonen en recreëren

PFAS is nog nieuw. Niet alleen in Nederland, maar overal. Hoe werkt het? Wat zijn terechte zorgen? Hoe gaan we als samenleving met PFAS om? Hoe kunnen we PFAS-bronnen het beste saneren en wat is wanneer, waar nodig? Samen met Rijnland en de gemeente Katwijk staan we pal voor een gezonde en veilige toekomst van deze unieke locatie. Nu, morgen en in de toekomst!

Meer informatie over PFAS:

<https://www.rivm.nl/pfas>

Betrokken partijen

Partij	Rol/belang
RVB	Grondeigenaar
Gemeente Katwijk	Toezichthouder, vergunningverlener, volksgezondheid, crisiscommunicatie
Omgevingsdienst	Toezichthouder namens gemeente
Waterschap	Kwaliteit oppervlaktewater monitoren- heeft overschrijding geconstateerd. Gaan zij hierover communiceren?
Rijnland	Waterbeheer
Provincie Zuid-Holland	Gezonde, veilige leefomgeving
Dunea	Drinkwaterbedrijf met waterwinningsgebied
Bewoners/ondernemers	Gezondheid, toekomst?
Grondeigenaren in gebied	Financieel, consequenties?
Volkstuinen/boeren	Voedselveiligheid

BPD	Consequenties voor ontwikkeling
Arcadis	PFAS expertise

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting rollen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Bij deze vlakken is in sommige gevallen ingevuld welke rol wordt vervuld door het betreffende gegeven. Het cijfer dat hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende rol in onderstaand overzicht.

4 Mailadres

5 Telefoonnummer

15 Medewerker gemeente